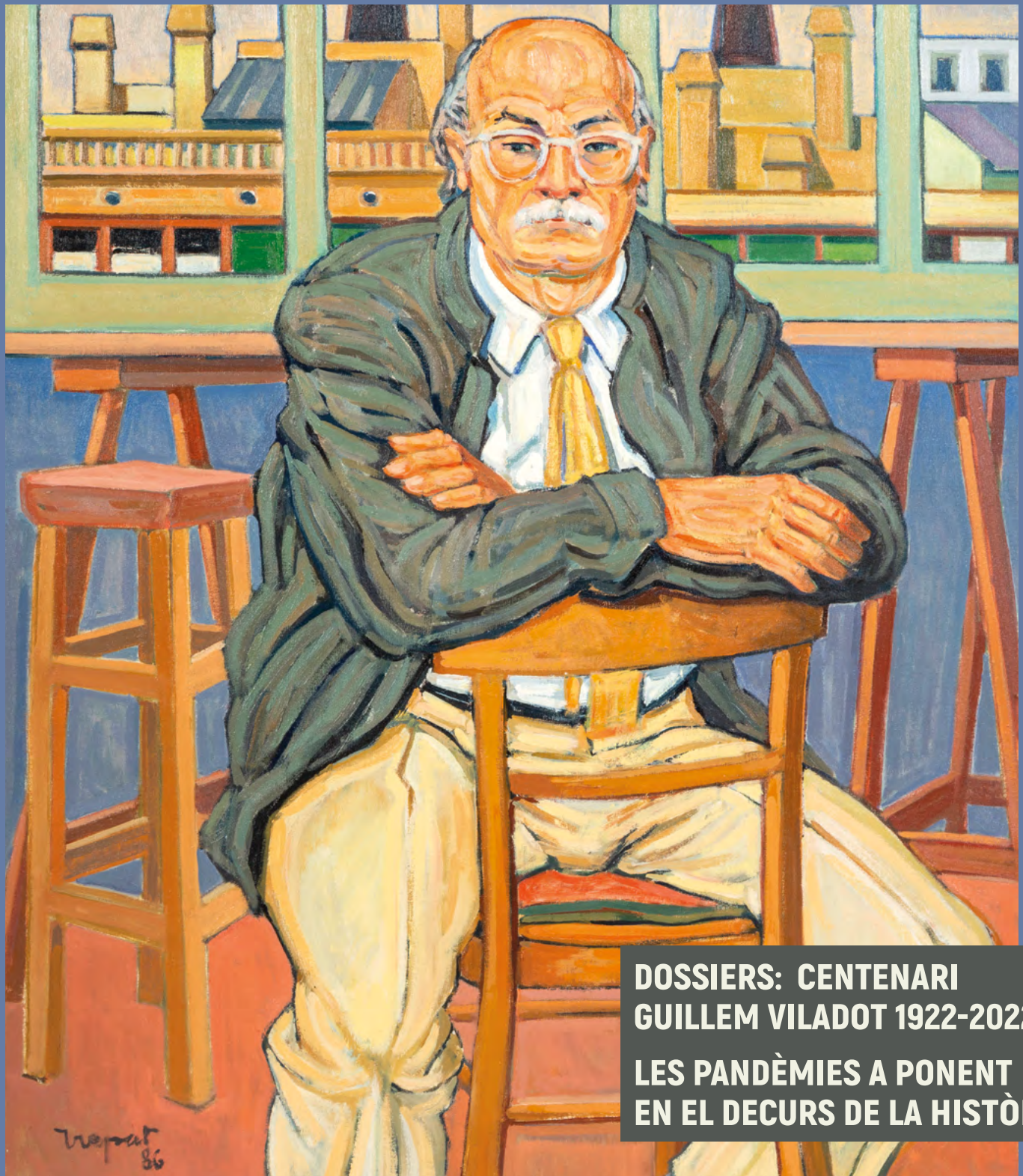

URTX

REVISTA D'HUMANITATS DE L'URGELL

MISCEL·LÀNIA ANUAL · TÀRREGA · MAIG 2022 · núm. 36

**DOSSIERS: CENTENARI
GUILLEM VILADOT 1922-2022
LES PANDÈMIES A Ponent
EN EL DECURS DE LA HISTÒRIA**

GUILLEM VILADOT BARÓ DE RIELLA, COMTAT D'URGELL

PAU MINGUET SÁNCHEZ

ABSTRACT

Guillem Viladot fue un creador prolífico i polifacético que desarrollo su obra mas allá de disciplinas, modas o corrientes artísticas. Todo su legado tiene un punto de partida muy concreto: su Agramunt natal.

Guillem Viladot was a prolific and multifaceted creator who worked beyond the boundaries of artistic disciplines, fads or trends. His entire legacy originates from a very specific point: his native Agramunt.

PARAULES CLAU

**Guillem Viladot,
Agramunt,
poesia experimental.**

Sovint, la historiografia i l'academicisme més conservador han tendit a encasellar els llegats culturals de determinats personatges dins de corrents o estils concrets. Aquest fet ha generat que alguns artistes, creadors, amb obra en múltiples registres, s'hagin quedat als marges del relat hegemònic de les arts del nostre país. Guillem Viladot és un personatge inclassificable. La seva producció artística va més enllà dels formalismes, les modes o les etiquetes. Després de formar-se en farmàcia, per continuar la nissaga familiar, els seus interessos van anar-se transformant i van fugir de l'ofici imposat per les generacions que el van precedir. Ja als anys cinquanta va començar a publicar articles ressenyant llibres, poemes i exposicions d'art d'avantguarda en diferents mitjans escrits. Gràcies a aquestes col·laboracions periòdiques en revistes de l'època va anar col·locant-se dins dels cercles culturals del moment. És en aquesta època en aquests moments quan el teixit d'amistats va començar a créixer i personatges com Francesc Porta, Leandre Cristòfol, Manuel de Pedroló i Lluís Trepapat, entre d'altres, van establir lligams de complicitat i amistat amb Viladot.

Mica en mica, l'agramuntí va anar encetant un camí que el portaria a experimentar amb el llenguatge i amb les noves possibilitats semàntiques i visuals que aquest fet generava. A partir de l'any 1956 —després d'un episodi de repressió per part del règim franquista, que va censurar un article que havia fet sobre el poeta Rafael Alberti—, Viladot va emprendre nous camins, amb la voluntat de trencar amb l'ordre establert: en primer lloc, va començar a escriure en català, utilitzant la seva llengua nadiua com a idioma de combat; i, en segon lloc, va encetar el desenvolupament del que ell mateix anomenaria "desmantellament de l'ordre alfabètic". Aquesta voluntat de capgirar el llenguatge va portar-lo a entendre les lletres com a fenòmens visuals que, un cop deslligades de la seva connotació semàntica, fins i tot fonètica, es convertien en icones, en imatges i formes sense càrrega lingüística. L'any 1956, doncs, va ser un detonant. Un esclat personal que portaria Viladot cap als camins més trencadors de l'experimentació poètica, de la qual en seria un pioner i un dels seus màxims exponents.

La seva faceta com a poeta experimental el va portar a participar en exposicions arreu del món i a estar present en els reculls antològics sobre poesia concreta i poesia experimental que s'han editat. Les seves obres, a més de convertir-se en poemes originals, radicalment moderns i trencadors, també tenen la singularitat de presentar-se, la majoria d'ells, dins dels llibres d'una col·lecció dedicada a la publicació de poesia d'avantguarda. Aquesta ini-

ciativa editorial, que va néixer l'any 1970 amb la col·laboració i complicitat de Josep Iglésias del Marquet, es va batejar amb el nom de Lo Pardal. Aquests projecte de confecció de llibres (se'n van fer fins l'any 1977) és definidor d'un concepte fonamental, irrenunciable, per a poder aproximar-nos a l'obra de Viladot: El lloc. Agramunt es va convertir en el bressol d'aquests llibres, ja que la majoria d'ells, es van concebre i es van imprimir a la capital de la Ribera del Sió.

El paisatge propi de l'Urgell, la seva tradició agrícola, la seva boira i la seva calor estan presents, d'una manera o altra, en l'obra de Viladot. El poeta, malgrat tenir pis a Barcelona, va convertir Agramunt en el seu refugi, en el seu espai de vida i de creació. Ja diuen que les arrels són profundes i que el lloc d'origen ens condiciona. De fet, sembla veritat que el paisatge, l'entorn, ens defineix. Viladot i la seva obra a vegades són apres

com el tronc d'una alzinera i punxeguts com l'argelaga. A voltes, però, també descobrim un Viladot tendre com l'ordi d'abril i dolç com el fruit de les figueres que neixen entre pedres de marge. Viladot sense Agramunt i el poble sense el seu poeta són complicats de concebre. Més complicat encara quan, l'any 1997, es van enllestir les obres de la casa de la poesia visual que avui en dia és la seu de la Fundació que vetlla per reivindicar, estudiar i donar a conèixer el llegat de l'apotecari més singular de la província. Enguany, commemorant el centenari del seu naixement, se'ns presenta la possibilitat de fer una espenta definitiva per a situar-lo a ell, a la seva obra i a la seva terra al lloc que els pertoca. Aquests dossier, doncs, gràcies als articles de Joan Cornudella, Anna Ribó i Josep Bertran, es converteix en un acte més de reivindicació. Perquè Viladot, Agramunt, l'Urgell i tota la plana, s'ho mereixen.

